

Versija 1.0

Deramo Patikrinimo Gairės Miško Valdytojams

DERAMO PAKITRINIMO
PRIEMONĖS

Ši priemonė buvo sukurta NEPCon kaip projektų "Parama prekybai teisėta mediena", finansuojamo Europos Sąjungos LIFE programos ir Jungtinės Karalystės vyriausybės, bei "Atsakingas sojos, palmių aliejaus ir galvijų tiekimas", finansuojamo DANIDA, Danijos užsienio reikalų ministerijos, dalis.

NEPCon pritaikė „atviro šaltinio“ politiką, kad dalintųsi tuo, ką mes vystome bei plėtojame, siekdami skatinti tvarumą. Šis darbas skelbiamas pagal „Creative Commons Attribution Share-Alike 3.0“ licenciją. Bet kuriam asmeniui, gavusiam šio dokumento kopiją, suteikiamas nemokamas leidimas naudotis šiuo dokumentu be jokių apribojimų. Leidžiama kopijuoti, keisti, skelbti ir/ar platinti šio dokumento kopijas, jei laikomasi šių sąlygų: aukščiau minimos autorinės teisės bei šis leidimo pranešimas turi būti pateikiami visose kopijose ar jų dalyse. Esame dėkingi už kiekvieną mums atsiųstą modifikuotą šio dokumento versiją.

Europos Komisijos parama šio dokumento parengimui neturi įtakos šio dokumento turiniui. Jame pateikiamos jį parašiusių autorių nuomonės, ir Komisija nėra atsakinga už bet kokią dokumente pateikiamos informacijos panaudojimą.

Ši medžiaga buvo finansuojama Jungtinės Karalystės vyriausybės, tačiau dokumente pateikiami požiūriai nebūtinai atspindi oficialią JK vyriausybės politiką.

DANIDA, Danijos užsienio reikalų ministerija, rėmė šio dokumento parengimą, DANIDA nėra atsakinga už bet kokią nuomonę ar pretenziją pateikiamą šiame dokumente.

Turinys

Akronimai	4
Dėl šių gairių naudojimo	4
Įvadas.....	5
Medienos Taisyklės	5
Informacijos šaltiniai	5
MTĮ vaidmuo.....	5
Medienos teikimas į reguliuojamą rinką.....	5
Deramas patikrinimas	6
Aktualios informacijos tiekimas pirkėjams	6
Teisėtos medienos apibrėžimas.....	6
Deramo Patikrinimo Gairės MTĮs	7
1: Kokybės užtikrinimo sistema	7
1.1: Įsipareigojimas - Sukurti medienos politiką.....	7
1.2: Apibrėžti atsakomybes ir apmokyti darbuotojus.....	7
1.3: Sukurkite rašytines procedūras	7
1.4: Sukurkite veiklos stebėseną	7
1.5: Sukurkite ginčų sprendimo politiką	8
1.6: Apibrėžkite apimtį.....	8
2: Informacija apie miško lygį	8
2.1: Informacija apie miškotvarkos vienetus.....	8
2.2: Nustatykite taikomų teisės aktų sąrašą	8
2.3: Teisiškai reikalaujami dokumentai	9
3: Rizikos įvertinimas	9
3.1: Peržiūrėkite ir užregistruokite esamą informaciją apie riziką.....	10
3.2: Tiksliai apibrėžkite riziką miško lygiu	10
3.3: Registruokite rizikos vertinimo išvadas.....	11
4: Rizikos sumažinimas	12
4.1: Nustatyti ir įgyvendinti rizikos mažinimo veiksmus.....	13
4.2: Įvertinkite rizikos mažinimo veikslių efektyvumą	13
1 Priedas: Miško Lygio Patikrinimo Gairės	15
Patikrinimo tikslai	15
Apimtis	15
Pasiruošimas.....	15
Vertinimo reikalavimai.....	16
Auditoriaus kompetencija.....	16

Atitikties įvertinimas	17
Ataskaitos teikimas	17

Akronimai

DDS:	Deramo Patikrinimo Sistema
EUTR:	ES Medienos Reglamentas
FLEGT:	Miškų Įstatymo, Vykdyto, Valdymo ir Prekybos Programa
FME:	Miškotvarkos Įmonė MTĮ
FMU:	Miškotvarkos Vienetas MTV
GFR:	Pasaulinis Miškų Registras

Dėl šių gairių naudojimo

Šios gairės pateikia proceso apžvalgą, įgyvendinant Deramo Patikrinimo Sistemą, miško valdytojams, rangovams ir kitoms įmonėms, susijusioms su Miškotvarkos įmonėmis. Šių gairių tikslas yra suteikti laipsnišką požiūrį į deramo patikrinimo sistemos įgyvendinimą, siekiant sumažinti teisėtumo reikalavimų, susijusių su MTĮ, galimų pažeidimų riziką.

Pastaba: Simboliai naudojami šiame dokumente:

Nuoroda į konkrečias priemones, kurios yra naudingos tam tikruose deramo patikrinimo proceso etapuose.

Pateikia vartotojui nurodymus ir konkrečią, su aprašomu etapu susijusią informaciją.

Atsakomybės ribojimas: NEPCon Deramo Patikrinimo Sistemos (DDS) siekia remti Miškotvarkos įmonės rizikos valdyme, gaminant bei parduodant miško produktus, kurie buvo neteisėtai nukirsti, pervežti ar parduoti. Asmuo ar juridinis asmuo, besinaudojantis DPS, prisiima atsakomybę už naudojamą sistemą. NEPCon neprisiima jokios atsakomybės už naudojamą DDS ar nuostolius bei žalą, kilusius dėl naudojimosi NEPCon DDS.

Įvadas

Medienos Taisyklės

ES, Australija ir JAV priėmė teisės aktus, kuriais siekiama užkirsti kelią prekybai neteisėtai nukirsta mediena.

Visi trys taisyklių rinkiniai draudžia pateikti į rinką medieną, kurio buvo nukirsta, pervežta ar parduoda, pažeidžiant galiojančius įstatymus. Be to, juose pateikiami panašūs reikalavimai įgyvendinti rizika pagrįstą deramo patikrinimo sistemą (ar deramos priežiūros), kad būtų sumažinama rizika, jog nelegaliai nukirsta mediena galėtų patekti į ES, Australijos ar JAV rinkas.

Miško valdytojams ar organizacijoms, susijusioms su medienos kirtimu nereguliuojamuose rinkose, šis reikalavimas reiškia, kad medienos pirkėjai pageidautų papildomos garantijos, kad neteisėto kirtimo rizika yra kontroliuojama. MTĮ taip pat gali naudotis šiomis gairėmis, siekdamas sukurti ir įdiegti sistemą, kuri užtikrintų, kad būtinų teisinių reikalavimų yra laikomasi, teisinių pažeidimų rizika yra valdoma, o būtina informacija bei dokumentai yra prieinami pirkėjams.

Miško valdytojai, kurie dirba reguliuojamose rinkose, gali naudoti šias gaires, siekdami atitikti teisinius reikalavimus, įgyvendinat deramo patikrinimo sistemą ar atliekant deramą priežiūrą.

Informacijos šaltiniai

ES Medienos Reglamentas (EUTR):

http://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm

Australijos Nelegalių Kirtimų Draudimo Aktas (AILPA):

<http://www.agriculture.gov.au/forestry/policies/illegal-logging>

JAV Lacey Act:

https://www.aphis.usda.gov/aphis/ourfocus/planthealth/import-information/SA_Lacey_Act

MTĮ vaidmuo

Būdas užtikrinti teisėtai nukirstą medieną yra garantuoti, kad miškotvarka, kirtimo operacijos, prekyba ir transportas yra atliekami laikantis visų taikomų teisinių reikalavimų kirtimo šalyje ar regione. Miško darbai, kaip pirmasis punktas bet kurioje tiekimo grandinėje, yra labai svarbūs, siekiant užtikrinti, kad teisinė atitiktis būtų dokumentuojama ir kad ją būtų galima perduoti medienos perdirbėjams ir pirkėjams.

Medienos teikimas į reguliuojamą rinką

Kai kurie miškų valdytojai tiekia medieną tiesiogiai į reguliuojamas rinkas. Jūs galite tiekti medieną į rinką (kaip veiklos vykdytojas ar perdirbėjas), jeigu turite verslą ar esate individualus asmuo, kuriam priklauso nekirstas miškas (prieš kirtimo veiksmus) ir jūs gaminate medieną ar medienos produktus skirtus komercinei veiklai.

Jeigu jūs medienos į reguliuojamą rinką tiesiogiai netiekiate, o tai atlieka įmonė, importuojanti ir oficialiai tiekianti medieną ar medienos produktus į reguliuojamą rinką, vadinasi ji yra atsakinga už neteisėtų kirtimų, transportavimo ar prekybos rizikų valdymą. Tokios veiklos vykdytojai turi naudoti deramą patikrinimą, kad užtikrintų, jog galima medienos neteisėtumo rizika yra minimali. Deramo patikrinimo sistema (DDS) yra sistemingas informacijos rinkimo, rizikos įvertinimo ir, jei reikia, priemonių naudojimo rizikos sumažinimui būdas.

Deramas patikrinimas

Deramas patikrinimas ar derama priežiūra reiškia sisteminį požiūrį į rizikų, susijusių su nelegaliai nukirstos, transportuotos ar parduotos medienos tiekimo ar gamybos, vertinimą bei valdymą.

Daugeliu atvejų deramas patikrinimas naudojamas įmonėms tiekimo grandinėje, tačiau yra gana naudinga naudoti šį rizika pagrįstą metodą nelegaliai nukirstos medienos rizikų kontrolei miško lygmenyje.

Aktualios informacijos tiekimas pirkėjams

Miškotvarkos įmonei svarbi deramo patikrinimo dalis yra galimybė pateikti informaciją apie medienos žaliavą pirkėjui. Tokia informacija apima kirtimo vietą, rūšis, kiekį bei detales, kaip miško kirtimas ir valdymas užtikrina taikomų teisės aktų laikymąsi.

Teisėtos medienos apibrėžimas

Šiose gairėse naudojamas terminas "teisėtai nukirsta" reiškia, kad mediena buvo nukirsta, transportuota bei parduota, **laikantis visų taikomų tos vietos, kur mediena buvo nukirsta, įstatymų.**

Išsamus teisinių reikalavimų, susijusių su miškų valdymu bei medienos kirtimais, apibrėžimas apima:

1. Teisės kirsti

- 1.1 Žemės nuosavybės ir valdymo teisės
- 1.2 Koncesijos licencijas
- 1.3 Valdymo ir kirtimų planavimus
- 1.4 Kirtimų leidimus

2. Mokesčius ir rinkliavas

- 2.1 Mokesčių, honorarų ir kirtimo rinkliavų mokėjimus
- 2.2 Pridėtinės vertės ir kiti pardavimų mokesčius

3. Miško kirtimo veiklą

- 3.1 Medienos kirtimo taisyklės
- 3.2 Saugomas vietas bei rūšis
- 3.3 Aplinkosaugos reikalavimus
- 3.4 Sveikatą bei saugumą
- 3.5 Teisėtą įdarbinimą

4. Trečių šalių teisės

- 4.1 Paprotines teisės
- 4.2 Laisvą, išankstinį ir informuotą sutikimą (FPIC)

- 4.3 Čiabuvių tautų teises
- 5. Prekybą ir transportą**
- 5.1 Rūšių, kiekių bei kokybių klasifikavimą
- 5.2 Prekybą ir transportą
- 5.2 Užsieninės prekybos ir sandorių kainodarą
- 5.4 Muitinių taisykles
- 5.5 CITES

Deramo Patikrinimo Gairės MTĮs

1: Kokybės užtikrinimo sistema

Deramas patikrinimas apima nuolatinę sistemų ir procedūrų įgyvendinimą. Todėl šiose gairėse bus vadovaujama standartiniu požiūriu į deramo patikrinimo įgyvendinimą miško lygiu.

1.1: Įsipareigojimas - Sukurti medienos politiką

Sukurkite politiką, kuri bus jūsų įsipareigojimo deramam patikrinimui pagrindas. Ji turi būti patvirtinta vadovybės.

Pasinaudokite **Politikos Forma DD-03**, pritaikydami ją jūsų įmonei.

1.2: Apibrėžti atsakomybes ir apmokyti darbuotojus

Kad užtikrintumėte tinkamą jūsų deramo patikrinimo sistemos įgyvendinimą, priskirkite atitinkamiems žmonėms ar pareigoms atsakomybę už konkrečią veiklą. Bendra atsakomybė už DDS turi būti priskiriama vienai pozicijai.

Atsakomybės turi būti paskirtos tiems žmonėms, kurie yra pakankamai kompetentingi tokių užduočių vykdymui. Paskirtiems žmonėms reikia pakankamai įgaliojimų ir galimybių naudotis tinkamais ištekliais, kad DDS būtų įgyvendinama efektyviai.

Darbuotojų pareigos gali būti nustatytos ir dokumentuojamos vadovaujantis **MTĮ Deramo Patikrinimo Vadovo Forma (DD-12)**.

1.3: Sukurkite rašytines procedūras

Sukurkite rašytines procedūras, įtraukdami visus taikomus reikalavimus. Jos turi būti patvirtintos vadovybės

Pasinaudokite **MTĮ Deramo Patikrinimo Vadovo Forma (DD-12)**, pritaikydami ją jūsų įmonei.

1.4: Sukurkite veiklos stebėseną

Sukurkite taikomų teisinių reikalavimų laikymosi stebėsenos sistemą. Ji turėtų apimti vidinę stebėseną, kad būtų užtikrintas nuolatinis vykdymas ir galimybė tirti galimus trūkumus. Vidinės stebėjimo sistemos sudėtingumas turėtų atitikti MTĮ dydį bei apimtį.

1.5: Sukurkite ginčų sprendimo politiką

Įmonė turi sukurti ir įdiegti ginčų sprendimo politiką, kuri yra kokybės kontrolės sistemos dalis.

Pasinaudokite **MTĮ Deramo Patikrinimo Vadovo Forma (DD-12)**, pritaikydami ją jūsų įmonei.

1.6: Apibrėžkite apimtį

Apimties apibrėžimas yra pagrindinė deramo patikrinimo proceso veikla. Būtina turėti aiškia teritorijų, produktų bei rūšių, patenkančių į jūsų deramo patikrinimo sistemą, apžvalgą.

2: Informacija apie miško lygį

MTĮ-ėms svarbi deramo patikrinimo sistemos veikla yra priėjimo prie informacijos apie miškotvarkos operacijas užtikrinimas. Informacija turi būti pateikiama išsamiai, kad galima būtų padaryti išvadą „maža rizika“, arba taip, kad būtų galima nustatyti rizikos sumažinimo veiksmus ar kontrolės priemones.

2.1: Informacija apie miškotvarkos vienetus

Registruokite visą svarbią informaciją apie valdomus plotus. Informacija bei bendra apžvalga apie valdomus plotus turi būti dokumentuota ir pagal pareikalavimą pateikiama auditoriams.

Registruojama informacija:

- Teisiškai reikalaujami MT dokumentai bei planai
- Parduodamų produktų rūšys
- Nukirstos ir parduotos rūšys bei kiekiai
- MTĮ žemėlapiai ir MTVų aprašymas
- Rangovų sąrašas
- Pirkėjai
- Sertifikavimo / tikrinimo informacija

2.2: Nustatykite taikomų teisės aktų sąrašą

Užtikrinkite, kad jūs, kaip MTĮ, valdote miškus, laikydamiesi visų taikomų nuostatų. Svarbu žinoti visus miškų valdymui, prekybai miško produktais bei transportavimui taikomus teisinius reikalavimus.

Norėdami užtikrinti, kad turite šią informaciją, turėtumėte įvertinti galiojančią teisinę sistemą ir garantuoti, kad visi įstatymai ir kiti teisės aktai yra žinomi vadovybei, taip pat atitinkamiems MTĮ darbuotojams ir rangovams.

NEPCon skelbia Medienos Teisėtumo Rizikos Vertinimus, kuriuose pateikiami taikomų įstatymų sąrašai dėl Internetinės Rizikos Platformos (www.nepcon.org).

MTĮ Deramo Patikrinimo Vadovo Formoje (DD-12) pateikiamas priedas, kuris gali būti naudojamas, norint nurodyti atitinkamus įstatymus ir kitus teisės aktus.

2.3: Teisiškai reikalaujami dokumentai

Atsižvelgiant į MTV jurisdikciją ir tipą, bus taikomi skirtingi teisiniai reikalavimai, priklausomai nuo to, kokiais dokumentais MTV turi vadovautis, kad veiktų teisėtai.

1 lentelė: Dokumentų, susijusių su penkiomis pagrindinėmis teisėtumo kategorijomis, pavyzdžiai

Teisėtumo kategorija	Įrašų tipas
1. Dokumentai suteikiantys teisę kirsti mišką teisėtai nustatytose ribose	Nuosavybės/teisės naudotis žeme dokumentai, sutarties ar koncesijos susitarimai, koncesijos licencija, koncesijos žemėlapiai, kirtimo leidimai ir pan.
2. Mokėjimai už teisę kirsti ir medieną, įskaitant mokesčius susijusius su medienos ruošimu	Verslo sutartys, kirtimo leidimas, banko pažymos, PVM dokumentai, oficialios mokestinės pajamos ir pan.
3. Medienos ruoša, įskaitant aplinkosaugos bei miško teisės aktus, kaip kad, miškų tvarkymas ir biologinės įvairovės išsaugojimas, kai tai tiesiogiai susiję su medienos ruoša	Oficialios audito ataskaitos, aplinkos apsaugos sertifikatai, patvirtinti kirtimo planai, kirtimo leidimai, kirtimų ataskaitos, viešai prieinama informacija, įrodanti griežtą įstatyminę priežiūrą ir medienos sekimo bei kontrolės procedūras, oficialūs dokumentai, išduoti kompetentingų institucijų medienos kirtimo šalyje ir pan.
4. Trečių šalių, kurioms medienos ruoša turi įtakos, teisės į naudojimą ir valdymą bei darbuotojų teisės.	Poveikio aplinkai vertinimai, aplinkosaugos planai, aplinkosaugos audito ataskaitos, socialinės atsakomybės sutartys, konkrečios valdymo ir teisių, skundų bei konfliktų ataskaitos. Ir pan.
5. Prekyba ir muitinės, kiek tai susiję su miškų sektoriumi.	Transporto leidimai, rąstų išvežimo leidimai, sutartys, banko pažymos, prekybos pažymos, importo/eksporto licenzijos, oficialūs eksporto muitų kvitai, eksporto draudimo sąrašai, eksporto kvotų suteikimas ir pan.

MTĮ Deramo Patikrinimo Vadovo Formoje (DD-12) pateikiamas priedas, kuris gali būti naudojamas, norint nurodyti atitinkamus teisiškai reikalaujamus dokumentus.

3: Rizikos įvertinimas

Rizikos įvertinimo tikslas yra nustatyti, kur rizika egzistuoja ir kur gali būti pažeisti taikomi teisės aktai, susiję su:

1. Teisinių pažeidimų rizika, susijusia su **miškotvarka** ir kirtimais.

2. Teisinių pažeidimų rizika, **parduodant ar transportuojant**.
3. **Susimaišymo rizika**: jeigu jūs prekiaujate mediena iš kitų MTĮ, kurios nėra jums tiesiogiai pavaldžios, gali kilti jūsų MTĮ žaliavos susimaišymo su kita žaliava rizika transportavimo ar prekybos metu (jei taikoma)¹.

3.1: Peržiūrėkite ir užregistruokite esamą informaciją apie riziką

Nacionaliniu lygiu egzistuoja skirtingi informacijos šaltiniai apie rizikas, susijusias su miškų sektoriumi. Esama informacija turėtų būti įvertinta ir įtraukta į jūsų konkrečių operacijų rizikos vertinimą.

MTĮ Deramo Patikrinimo Vadovo Formoje (DD-12) pateikiamas priedas, kuris gali būti naudojamas, registruojant rizikos nustatymo išvadas kiekvienai teisėtumo subkategorijai.

Informacija apie rizikas nacionaliniu lygiu yra pateikiama Medienos Teisėtumo Rizikos Vertinimuose, kuriuos galite rasti Internetinės Rizikos Platformoje (www.nepcon.org/sourcinghub) ir turėtų būti naudojama kaip nuoroda į nacionalinio lygmens rizikas ir taikytinų teisės aktų sąrašus.

Rizikos įvertinimas nacionaliniu lygiu turėtų būti naudojamas kaip pagrindas rizikos įvertinimui miško lygiu. Jei nustatoma, kad teisinė kategorija ar subkategorija turi "konkrečią riziką" nacionaliniu lygmeniu, konkreti problema turi būti kruopščiai įvertinta miško lygiu.

Tais atvejais, kai jūs, kaip MTĮ, pakeičiate rizikos nustatymą, nustatytą atliekant nacionalinį rizikos vertinimą, turėtų būti pateiktas ir pagrįstas pateisinimas.

Net jei "nacionaliniu lygmeniu" atliekant rizikos vertinimą buvo nustatyta "maža rizika", MTĮ turėtų atlikti miško lygio rizikos vertinimą, kad būtų atsižvelgta į bet kokius konkrečius klausimus, kurie gali būti svarbūs miškų tvarkymo vietose.

3.2: Tiksliai apibrėžkite riziką miško lygiu

Jeigu nacionaliniu lygiu atliktame rizikos įvertinime yra teisėtumo kategorijos, kurios buvo apibūdintos kaip „konkreči rizika“, vadinasi šiuo klausimu turi būti atliktas vertinimas miško lygiu, siekiant įvertinti, ar iš tikrųjų jūsų veikloje yra rizikos zonų, ir ką galima padaryti, kad šios rizikos būtų valdomos ar sumažintos.

MTĮ Deramo Patikrinimo Vadovo Formoje (DD-12) pateikiamas priedas, kuris gali būti naudojamas rizikos specifikacijų išvadoms registruoti.

¹Tai yra svarbu tik tuo atveju, jei MTĮ prekiauja mediena iš kitų plotų ar šaltinių, kurie nėra pavaldūs FMĮ. Tokiu atveju rizikos įvertinimas ir tiekimo grandinės valdymas turi būti įtraukti į deramo patikrinimo sistemą.

Rizikos įvertinimo išvada turi būti "žema" arba "konkreči".

Reikėtų pažymėti, kad net jei nacionalinio lygio rizikos vertinime nurodyta konkreči galiojančių įstatymų pažeidimų rizika, tai nebūtinai turi būti MVĮ-ėje.

Iš esmės, rizikos vertinimo procesas miško lygyje reiškia rizikos kiekvienai teisėtumo kategorijai (pateiktos teisėtos medienos apibrėžimo sąrašė) įvertinimą:

1. Teisės kirsti

- 1.1 Žemės nuosavybės ir valdymo teisės
- 1.2 Koncesijos licencijos
- 1.3 Valdymo ir kirtimų planavimas
- 1.4 Kirtimų leidimai

2. Mokesčiai ir rinkliavos

- 2.1 Mokesčių, honorarų ir kirtimo rinkliavų mokėjimai
- 2.2 Pridėtinės vertės ir kiti pardavimų mokesčiai

3. Miško kirtimo veikla

- 3.1 Medienos kirtimo taisyklės
- 3.2 Saugomos vietos bei rūšys
- 3.3 Aplinkosaugos reikalavimai
- 3.4 Sveikata bei saugumas
- 3.5 Teisėtas įdarbinimas

4. Trečių šalių teisės

- 4.1 Paprotinės teisės
- 4.2 Nemokamas, išankstinis ir informuotas sutikimas (FPIC)
- 4.3 Čiabuvių tautų teisės

5. Prekyba ir transportas

- 5.1 Rūšių, kiekių bei kokybių klasifikavimas
- 5.2 Prekyba ir transportas
- 5.2 Užsieninės prekybos ir sandorių kainodara
- 5.4 Muitinių taisyklės
- 5.5 CITES

Teisnių pažeidimų rizika MTĮ darbe turi būti įvertinta kiekvienai iš šių kategorijų ir subkategorijų. Kaip buvo paminėta anksčiau, dėmesys turi būti kreipiamas į tas sritis, kurios nacionaliniu lygiu buvo įvertintos kaip "konkreči rizika". Tačiau rekomenduojama įvertinti visas teisinės kategorijas, kad būtų galima įvertinti, ar gali kilti pavojus teisiniams pažeidimams, susijusiems su miško valdymu, taip pat su miško produktų transportavimu ir prekyba.

3.3: Registruokite rizikos vertinimo išvadas

Registruokite visas išvadas, padarytas remiantis jūsų rizikos įvertinimu. Išvados turėtų būti daromos remiantis objektyviu miškotvarkos, transporto ir prekybos veiklos, kurią vykdo MTĮ, vertinimu. Visos sritys, kuriose buvo nustatyta esami ar galimi teisiniai pažeidimai, išvadose turi būti apibrėžiamos kaip turinčios „konkreči riziką“.

MTĮ Deramo Patikrinimo Vadovo Formoje (DD-12) pateikiamas priedas, kuris gali būti naudojamas rizikos įvertinimo išvadoms registruoti

4: Rizikos sumažinimas

Bet kokiems produktams ar tiekimo grandinėms, kurios buvo klasifikuotos kaip "konkreči rizika", turite imtis rizikos sumažinimo priemonių. Tai taip pat reiškia, kad bet koks problemų patikrinimas miško lygiu jūsų MTĮ-ėje turi skirti daugiau dėmesio sritims su konkrečia rizika.

4.1: Nustatyti ir įgyvendinti rizikos mažinimo veiksmus

Jei jau padaryta išvada, kad tam tikroms operacijoms MTĮ gresia arba iš tikrųjų yra pažeidžiami taikomi teisiniai reikalavimai, reikia imtis veiksmų šiai rizikai valdyti.

Iš esmės rizikos mažinimą miško lygiu sudaro sistemos įgyvendinimas, kad būtų užtikrinta, jog MTĮ laikosi visų teisinių reikalavimų, bei stebėjimas, kaip įmonė laikosi teisinių reikalavimų visuose miškotvarkos veiksmuose.

4.2: Įvertinkite rizikos mažinimo veiksmų efektyvumą

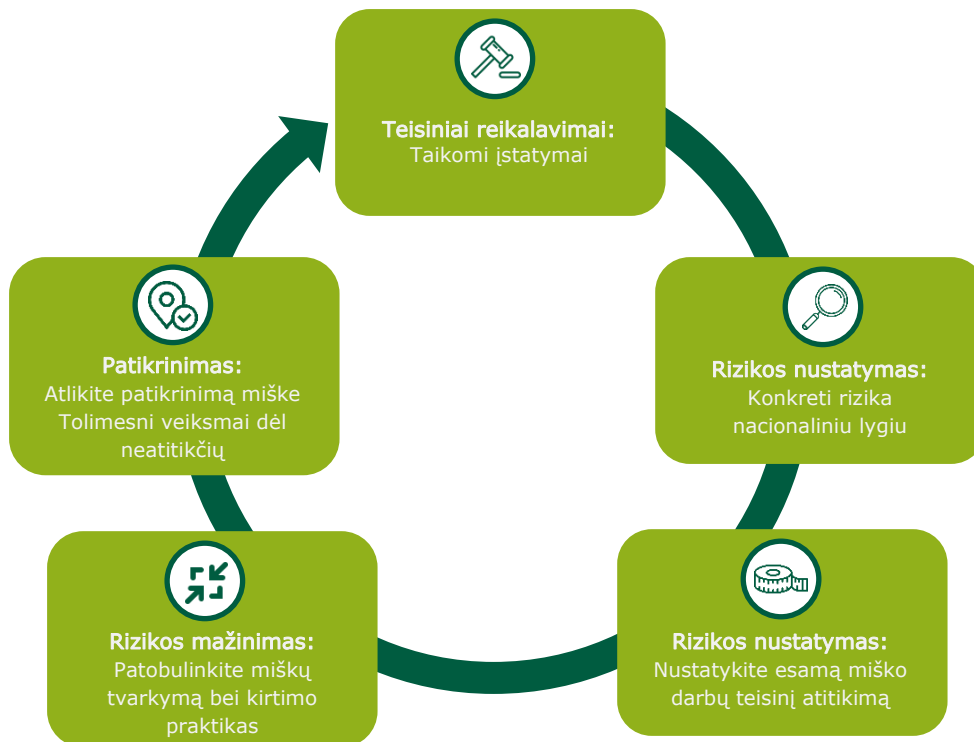
Įgyvendinus rizikos mažinimo veiksmus, reguliariai įvertinkite jų veiksmingumą.

Lentelė 2: Rizikos, mažinimo bei patikrinimo veiksmų pavyzdžiai

Konkreči rizika	Mažinimo veiksmai	Patikrinimo veiksmai
Rizika pažeisti paprotines teises miško lygiu	Tvarkyti teisėtumo neatitikimus užtikrinant, kad pagarba paprotinėms teisėms bus įtraukta į valdymo veiklą.	Auditai vykstant į vietą, konsultacijos su suinteresuotomis pusėmis, pokalbiai, dokumentų peržiūra.
Rizika pažeisti kirtimų taisykles, susijusias su aplinkosaugos taisyklėmis	MTĮ turi peržiūrėti kirtimo būdus, kad atitiktų įstatyme numatytus reikalavimus.	Miško lygio patikrinimo auditai, daugiausia dėmesio skiriant aplinkosaugos reikalavimų laikymusi.

1 priedas pateikia trumpas gaires, kaip miško lygio patikrinimas gali būti naudojamas kaip teisinės atitikties patikrinimo ir rizikos mažinimo veiksmų veiksmingumo stebėjimo priemonė.

1 paveikslėlis: Rizikos vertinimo, mažinimo ir patikrinimo procesas

1 Priedas: Miško Lygio Patikrinimo Gairės

MTĮ gali naudoti vidinius patikrinimo auditus, kad įvertintų mažinimo veiksmų efektyvumą, kontroliuojant teisėtumo neatitiktis. Patikrinimas miške taip pat gali svarbus, stebint bendrą teisinę atitiktį MTĮ veikloje.

Todėl patikrinimas atlieka svarbų vaidmenį visame deramo patikrinimo procese.

Patikrinimo Ataskaitos Pavyzdys (DD-14) padės jums sistemingai atlikti miško lygio patikrinimą ir suregistruoti išvadas.

Patikrinimo tikslai

Patikrinimas gali turėti du tikslus:

1. Patikrinti galimų teisinių neatitikčių buvimą ar nebuvimą MTĮ-ėje, remiantis konkrečiomis rizikomis, nustatytomis rizikos vertinimo metu.
2. Patikrinti, ar rizikos mažinimo priemonės buvo efektyviai įgyvendintos ir rizika buvo sumažinta.

Patikrinimo sistema gali apimti abu tikslus viename procese.

Apimtis

Tikrinimo audito apimtis turi atitikti konkrečias rizikas MTĮ-ėje. Tai reiškia, kad auditas gali būti susijęs tik su tam tikromis rizikomis, o ne bet kokiomis. Tai svarbu, kalbant apie audito reikalavimus ir būtinas auditoriaus kompetencijas.

Audito apimties apibrėžimas apima:

- MTĮs, kurių veikla turi būti modifikuojama;
- vietovių, kuriose buvo nustatyta rizika, ir susijusios veiklos, kuri bus įvertinta, nustatymą;
- vietų lankymą audito metu. Kurios vietos bus aplankytos, priklauso nuo jų geografinės padėties bei MTV vienetų, įtrauktų į vertinimo apimtį, ir auditorių komandos sudėties.

Pasiruošimas

Bet kuriuo atveju pasiruošimas auditui privalo būti gerai suplanuotas bei dalyvaujančios šalys turi būti informuotos.

Priklausomai nuo rizikų bei MTĮ darbuotojų vaidmens, prieš pradėdant auditą vietoje, turi būti paruošta:

- dokumentuotos procedūros
- įrašai ir sistemos, kuriose dokumentuojami veiksmai, kurių buvo imtasi siekiant sumažinti riziką
- nustatyti atsakingi darbuotojai
- nustatytos atitinkamos MTVs/miško vietovės bei veiklos, kurios bus vertinamos

- taikomi teisiniai dokumentai, susiję su atitinkama miškotvarkos veikla (miškotvarkos projektas, žemėlapiai, licencijos ir pan.)
- įrašai, rodantys atitikimą su atitinkamais įstatymais ir taisyklėmis.

Vertinimo reikalavimai

Medienos šaltinių patikrinimas yra susijęs su bet kokia konkrečia rizika nustatyta MTĮ-ėje.

Teisėtumo struktūra MTĮ patikrinimui yra pateikiama NEPCon LegalSource Standarto pirmame (1) priede ².

Prekybos ir transportavimo reikalavimai pateikiami LegalSource Standarto antrame (2) priede.

Jeigu jūs prekiaujate mediena, kilusia iš kitų šaltinių, ne tik iš jūsų MTV, galite naudoti NC-STD-02 Bendrą COC Standartą, siekdami įgyvendinti FSC Gamybos Grandies sistemą.

Vertinimo metu patvirtinkite, kad MTĮ atitinka visus atitinkamus teisėtumo klausimus, kurie rizikos vertinimo metu buvo apibrėžti kaip "konkreči rizika". Teisėtumo kategorija, kuri buvo patvirtinta kaip „žema rizika“ neprivalo būti vertinama.

Jeigu patikrinimas nustato taikomų teisės aktų pažeidimus, kurie nebuvo sumažinti, turėtumėte parengti planą nedelsiant spręsti šiuos klausimus.

Mediena, kilusi iš vietovių, kuriose buvo nustatyti taikomų įstatymų pažeidimai, neturi būti tiekiama į rinką.

Auditoriaus kompetencija

Audito proceso patikimumas priklauso nuo auditą atliekančiųjų asmenų kompetencijų.

Kiekvienam auditoriui labai svarbu nuodugniai žinoti sistemą bei standartą, pagal kurį atliekamas auditas. Žinios apie teisinius reikalavimus ir teisinį kontekstą taip pat yra labai svarbūs.

Auditorių kompetencija apima žemiau minimus aspektus:

- Audito principai, procedūros ir metodai:* auditorius turi sugebėti juos tinkamai panaudoti skirtinguose audituose ir užtikrinti, kad auditai būtų atliekami nuosekliai ir sistemingai.
- Valdymo sistema ir informaciniai dokumentai:* auditorius turi gerai suprasti audito apimtį ir taikomus audito reikalavimus.

² NEPCon LegalSource Standartas pateikia LegalSource reikalavimus teisėtai nukirsto medienos gamybai bei tiekimui. Standartas naudojamas vertinant bei sertifikuojant deramą patikrinimą teisėtos medienos tiekime. Standartą galite atsisiųsti: www.nepcon.org/legalsource-standard

- c) *Organizacinis kontekstas*: auditorius privalo suprasti įmonės veiklos kontekstą. Žinios bei įgūdžiai šioje srityje turėtų apimti:
- įmonės dydį, struktūrą, instituciją, funkcijas ir santykius;
 - bendrą verslo procesą ir su tuo susijusią terminologiją; ir
 - audituojamųjų kultūrinius bei socialinius papročius.
- d) *Taikomi įstatymai, taisyklės ir kiti reikalavimai, susiję su drausme*: auditorius privalo sugebėti dirbti įmonėje ir laikytis visų reikalavimų, taikomų audituojamoje įmonėje. Žinios bei įgūdžiai šioje srityje turėtų apimti:
- vietinius, regioninius bei nacionalinius kodus, įstatymus bei taisykles;
 - sutartis ir susitarimus;
 - tarptautines sutartis ir konvencijas; ir
 - kitus reikalavimus, kurie yra taikomi įmonėje.

Atitikties įvertinimas

Kaip buvo minėta anksčiau, taikomi konkretūs taikomi reikalavimai priklauso nuo nustatytos rizikos bei vertinamos įmonės tipo. LegalSource Standarto pirmame priede pateikiami vertinimo klausimai, kurie turi būti įvertinti kiekvienu konkrečiu teisėtumo reikalavimo atveju.

Svarbu, kad atitikimas taikomiems teisės aktams yra įvertinamas ir dokumentuojamas. Bet kokia neatitiktis turi būti apibūdinta bei yra reikalaujama imtis atitinkamų koregavimo veiksmų per nurodytą laiko tarpą.

Ataskaitos teikimas

Tiekėjų tikrinimo rezultatai turi būti dokumentuojami sistemingai ir skaidriai.

Apie

Paramą prekybai teisėta mediena

Parama prekybai teisėta mediena (Supporting Legal Timber Trade) - tai jungtinis NEPCon projektas, kurio tikslas paremti Europos medienos įmones žiniomis, priemonėmis bei mokymais apie ES Medienos Taisyklių reikalavimus. Medienos kilmės žinojimas yra svarbus verslui. Šį jungtinį projektą finansuoja ES LIFE programa ir JK vyriausybė.

Apie

Atsakingą sojos, galvijų bei palmių aliejaus tiekimą

Atsakingo sojos, galvijų bei palmių aliejaus tiekimo (Responsible Sourcing of Soy, Cattle and Palm Oil) projekto tikslas yra atkreipti Danijos kompanijų dėmesį ir padėti sumažinti socialines bei aplinkosaugines problemas, susijusias su palmių aliejaus, sojos bei galvijų tiekimu iš besivystančių šalių. Projektui vadovauja NEPCon, o jį finansuoja DANIDA, Danijos užsienio reikalų ministerija.

NEPCon (Nature Economy and People Connected) - tarptautinė, ne pelno siekianti organizacija, atsidavusiai ir visu pajėgumu siekianti įtvirtinti tvarumo plėtrą mūsų visuomenėje. Kartu su partneriais mes puoselėjame gamtos išteklių bei klimato apsaugos sprendimus.

NEPCon | www.nepcon.org | info@nepcon.org